

W dniach 2-4 września br. w Karpaczu odbyło XXXIV Forum Ekonomicznego. Podczas wydarzenia odbył się panel dyskusyjny pn. „AI a prawo autorskie. Szanse i zagrożenia dla twórców”. Spotkanie, moderowane przez Macieja Janika, adwokata ze Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, skupiło się na kluczowych wyzwaniach, jakie rozwój sztucznej inteligencji stawia przed branżą kreatywną i całym systemem prawnym.

Twórca vs. Maszyna. Gdzie przebiega granica?

Jako pierwsza głos zabrała Katharina Uppenbrink, Dyrektor Copyright Initiative, która od razu postawiła sprawę jasno: należy odróżnić dzieła stworzone przez człowieka, nawet z użyciem narzędzi AI, od produktów wygenerowanych w pełni przez maszyny. Podkreśliła, że rozwój modeli AI często odbywał się „kosztem twórców”, ponieważ dane i materiały artystów były wykorzystywane bez ich zgody, co miało wpływ chociażby na pracę tłumaczy. Uppenbrink zaznaczyła, że to człowiek pozostaje bardziej wiarygodny niż maszyna, a korzystanie z AI wymaga od twórców odpowiednich kompetencji cyfrowych.

Jak używać AI, by wspierało, a nie zastępowało?

Clemens Appl, Kierownik Centrum Prawa Własności Intelektualnej, Mediów i Innowacji Uniwersytetu Dunaju w Krems, zmienił perspektywę, wskazując, że pytanie nie brzmi już „czy używać AI”, ale „jak je używać”. Podkreślił, że etyczne i naukowe podejście jest kluczowe, aby sztuczna inteligencja wspierała innowacje i konkurencyjność, a nie zastępowała ludzką kreatywność. Appl zwrócił także uwagę na różnice w podejściu do prawa autorskiego: podczas gdy w USA dominuje zasada „fair use”, Europa chroni wartości ekonomiczne i moralne twórców.

Znaczenie równowagi i rola towarzystw zbiorowych

Kolejni paneliści podkreślali konieczność zachowania równowagi. Ferid Lakhdar, Wiceprezes ZAiKS, zaznaczył, że bez aktywnego udziału człowieka w procesie twórczym, rozwój innowacji i nowych modeli biznesowych może zostać zahamowany. Z kolei Zbigniew Bartuś, redaktor „Gazety Prawnej”, zwrócił uwagę na istotną rolę towarzystw zbiorowych w ochronie praw twórców. Podkreślił, że edukacja, współpraca międzynarodowa oraz monitorowanie i rejestrowanie dzieł to fundamenty, które pozwolą na skuteczną ochronę w nowej rzeczywistości.

AI w mediach – wyzwania i ryzyka

Panel zamknął Tomasz Pietryga, redaktor naczelny INFOR, który przeniósł dyskusję na grunt dziennikarstwa. Zauważył, że choć AI może wspierać pracę redakcji, to generuje także ogromne ryzyko tworzenia nieprawdziwych informacji. Pietryga zaapelował o ostrożność, świadomość zagrożeń oraz potrzebę mocniejszych regulacji unijnych, które chroniłyby zarówno prawa twórców, jak i wiarygodność mediów.

Uczestnicy debaty byli zgodni co do jednego: sztuczna inteligencja to potężne narzędzie, które niesie ze sobą zarówno ogromne szanse, jak i poważne zagrożenia. Kluczowe jest, aby jej rozwój odbywał się w sposób etyczny, z poszanowaniem praw twórców. Odpowiedzialne korzystanie z AI, mocne regulacje prawne oraz edukacja twórców i użytkowników to jedyna droga, by cyfrowa rewolucja przyniosła korzyści, a nie chaos.

AI a prawa twórców: między szansą a zagrożeniem

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 04, wrzesień 2025 11:36

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 493

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie www.forum-ekonomiczne.pl

Związek Powiatów Polskich jest partnerem instytucjonalnym wydarzenia.